

Document: *Archeologische Quicksan (versie 2)*
Locatie: *Plangebied Veenakkers 37, Wervershoof, Gemeente Medemblik*
Adviesnummer: *14135*
Opsteller: *J. van Leeuwen (archeoloog) en C. Soonius (regio archeoloog)*
Datum: *6-05-2014*

Archeologische Quicksan

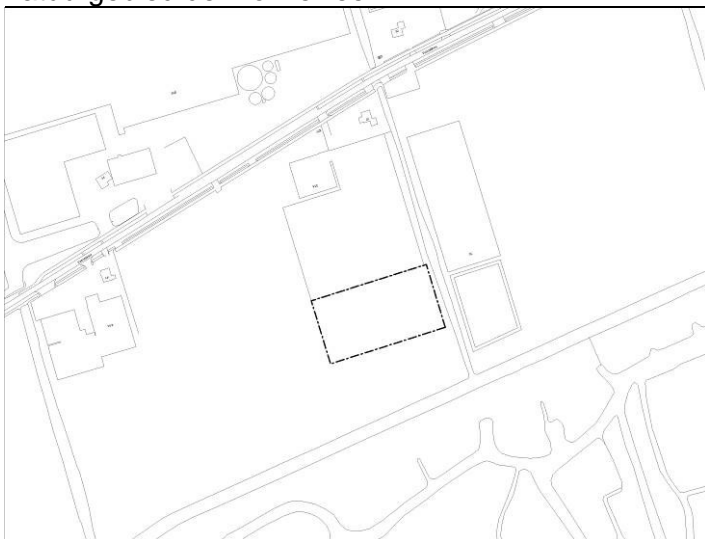
Inleiding

Op verzoek van de gemeente Medemblik is gekeken naar het aspect archeologie met betrekking tot het plangebied Veenakkers 37 in Wervershoof (afb. 1 en 2: Rho Adviseurs, 2014). Op 30 april is het definitieve funderingsplan aangeleverd (Bijlage 1: DLV Glas en Energie, 2014).

Op de archeologische beleidsadvieskaart van Medemblik ligt het plangebied in een zone waar bij plannen met een omvang groter dan 500 m² rekening moet worden gehouden met archeologie (Waarde-Archeologie 3: afb. 3). Omdat het plangebied 6.500 m² beslaat is een archeologische Quicksan uitgevoerd.

Bestaande situatie en voorgenomen ingrepen

Op de onderzoekslocatie staan een woonhuis, een loods en kassen. Bij de gemeente is een verzoek ingediend om de kassen richting het zuiden uit te breiden met circa 6.500 m² (afb. 1). Het plangebied is momenteel in gebruik als akker en ligt net ten noorden van natuurgebied de Klokkeweel.

Afb. 1. Het plangebied Veenakkers 37 in Wervershoof, gemeente Medemblik.

**Archeologie West-Friesland, Nieuwe Steen 1, 1625 HV Hoorn,
Postbus 603, 1620 AR Hoorn**

**Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten
Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec**

Het principe-funderingsplan (tek 20.11 kastek fundering 3004141: Bijlage 1) is op 30 april aangeleverd. De kas wordt langs de buitenzijde gefundeerd met pulspalen. Er zal geen grondverbetering plaatsvinden ten behoeve van de pulspalen.

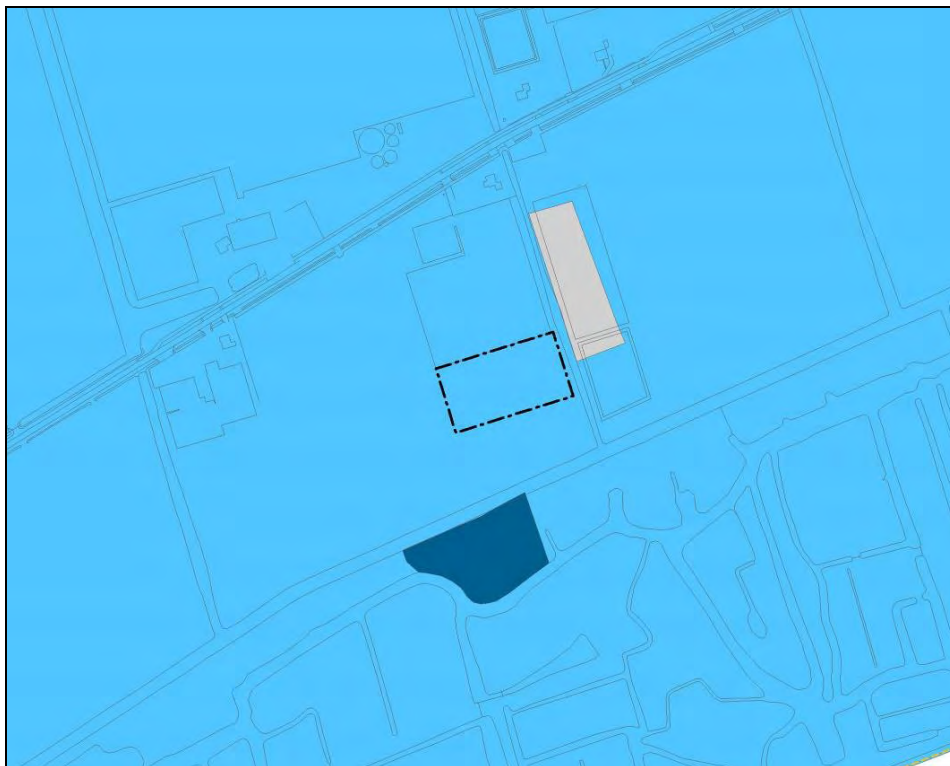
De overige palen (groen en blauw op bijlage 1) zullen worden gefundeerd met behulp van een betonprop. Het gat voor de betonprop wordt met een grondboor gemaakt.

Het betonpad van 2,20 meter breed (ter hoogte van de groene betonpalen) wordt eerst afgegraven tot 0,12 cm en opgevuld met beton.

Het betreft een grondteelt, dus in de rest van de schuurkas wordt geen beton gestort.

Afb. 2. Toekomstige situatie (in wit de uitbreiding van de kassen= het plangebied)

Afb. 3. Ligging plangebied op de archeologische beleidskaart (middenblauw = Waarde-Archeologie 3).

**Archeologie West-Friesland, Nieuwe Steen 1, 1625 HV Hoorn,
Postbus 603, 1620 AR Hoorn**

Bereikbaar: Carla Soonius: 06252-72867 / c.soonius@hoorn.nl
Michiel Bartels: 06304-68593 / m.bartels@hoorn.nl
www.archeologiewestfriesland.nl

Beleidskaart archeologie

Aangezien de gemeente Medemblik nog geen gemeentelijk archeologiebeleid heeft vastgesteld gelden rijks- en provinciaal beleid. In de Monumentenwet 1988 en de herziening ervan in 2007 (Wet op de Archeologische Monumentenzorg) wordt de omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden beschreven. De herziene Monumentenwet verplicht gemeenten om 'rekening te houden met aanwezige of te verwachten archeologische waarden'.

Het bestemmingsplan staat hierbij centraal. Hierin worden bouw- en aanlegvoorschriften opgenomen. Indien belangrijke archeologische waarden als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen niet in de bodem behouden kunnen blijven, dient de informatie te worden veiliggesteld d.m.v. een opgraving. De Monumentenwet gaat hierbij uit van een algemene vrijstelling voor ingrepen tot 100 m², maar biedt de gemeente ook de nodige beleidsruimte om haar eigen afweging te maken.

Het bestemmingsplan Buitengebied kent de volgende dubbelbestemmingen:

- Waarde – Archeologie 1 (gebied van zeer hoge archeologische waarde, niet zichtbaar op afb.3): voorwaarden aan de omgevingsvergunning en omgevingsvergunningenstelsel bij elke bodemroering die dieper dan 40 cm;
- Waarde –Archeologie 2 (gebied van hoge archeologische waarde: donkerblauw op afb. 3): voorwaarden aan de omgevingsvergunning en omgevingsvergunningenstelsel voor gebouwen en werken dieper dan 40 cm en groter dan 100 m²;
- Waarde – Archeologie 3 (relatief onbebouwd gebied met hoge of middelhoge verwachting: middenblauw op afb. 3) voorwaarden aan de omgevingsvergunning en omgevingsvergunningenstelsel voor gebouwen en werken dieper dan 40 cm en groter dan 500 m²;
- Waarde Archeologie 5 (gebieden met een middelhoge tot lage archeologische verwachting waar nog geen archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden, niet zichtbaar op afb. 3): voorwaarden aan de omgevingsvergunning en omgevingsvergunningenstelsel voor gebouwen en werken dieper dan 40 cm en groter dan 10.000 m².

Op de archeologische beleidskaart is zichtbaar dat het onderzoeksgebied in een zone valt waar bij verstoringen groter dan 500 m² het aspect archeologie dient te worden meegenomen. Het zal van de funderingsmethoden afhangen in hoeverre de nieuwbouw de bodem verstoort.

Archeologische waarden en verwachtingen in de omgeving van het plangebied

Rondom het plangebied zijn verschillende vondsten uit de Late Middeleeuwen gedaan (onder andere ARCHIS-waarnemingsnummers 6309, 6334, 6336 en 6347).

In 2006 is een archeologische verwachtingskaart van het gebied De Streek (West-Friesland Oost) vervaardigd (De Boer & Molenaar, 2006). De Streek kent een tamelijk uitgebreide historie wat betreft het Bronstijdonderzoek. Resultaten hiervan (m.n. ruimtelijke overzichtsgegevens: luchtfoto's, opgravingen, bekende vindplaatsen) zijn samengevoegd en geïntegreerd in enkele kaartbijlagen.

Voor De Streek is een gedetailleerd verwachtingsmodel opgesteld voor twee archeologische perioden: Bronstijd en Middeleeuwen. Voor het plangebied geldt een hoge tot middelhoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd (afb. 4) en een lage tot hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen (afb. 5: zie historische achtergrond).

**Archeologie West-Friesland, Nieuwe Steen 1, 1625 HV Hoorn,
Postbus 603, 1620 AR Hoorn**

**Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten
Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec**

Het verwachtingsmodel voor vindplaatsen uit de Bronstijd is gebaseerd op de bodemkaart van Ente (afb. 6). De zand- en zavelgronden hebben een hoge archeologische verwachting gekregen, de zavel- op kleigronden een middelhoge archeologische verwachting en de kleigronden een lage archeologische verwachting. Recent onderzoek in Enkhuizen heeft uitgewezen dat het kweldergebied ook bewoond werd.

Afb. 4. Globale ligging onderzoekslocatie op de verwachtingskaart voor de Bronstijd (De Boer & Molenaar, 2007)

Afb. 5. Globale ligging onderzoekslocatie op de verwachtingskaart voor de Middeleeuwen (De Boer & Molenaar, 2007). In paars staat de bewoningsas langs de Oude Gouw weergegeven. Het kerkterrein (groene symbool voor kerk) en de laatmiddeleeuwse vondsten zijn als groene stippen zichtbaar.

**Archeologie West-Friesland, Nieuwe Steen 1, 1625 HV Hoorn,
Postbus 603, 1620 AR Hoorn**

Bereikbaar: Carla Soonius: 06252-72867 / c.soonius@hoorn.nl
Michiel Bartels: 06304-68593 / m.bartels@hoorn.nl
www.archeologiewestfriesland.nl

Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec

Het plangebied ligt voor het grootste deel op een zavel- op kleigrond (= middelhoge verwachting: geel op afb. 4) In het zuidelijke deel loopt een zandige baan, die correspondeert met een voormalige verlande en verzande kreek. Deze zavelgrond heeft op de verwachtingskaart van de Streek een hoge archeologische verwachting gekregen.

Afb. 6. Het plangebied geprojecteerd op de bodemkaart van Ente (1963).

Uit de vondstmeldingen in ARCHIS blijkt dat in de buurt van het plangebied weinig prehistorisch materiaal is aangetroffen. Een booronderzoek uitgevoerd door RAAP in 2007 leverden geen prehistorische bewoningslaag op. Alhoewel dit onderzoek direct naast het plangebied plaatsvond, zijn er belangrijke verschillen tussen de locaties. Het in 2007 onderzochte perceel is flink verstoord tijdens de ruilverkaveling, waarbij een groot deel tot 80 cm is omgezet en bijna de hele locatie is opgehoogd. In het plangebied Veenakkers 37 is alleen licht geploegd (bron: Grontmij, 1976).

Historische achtergrond plangebied

Het plangebied ligt in de ruilverkaveling Het Grootslag. In de jaren '70 van de vorige eeuw is van deze vaarpolder een rijpolder gemaakt. Dit ging gepaard met grootschalige bodemingrepen (zie hierboven).

Op kaarten uit de 17de tot 19de eeuw is geen bewoning zichtbaar in de buurt van het plangebied (afb. 7 en 8).

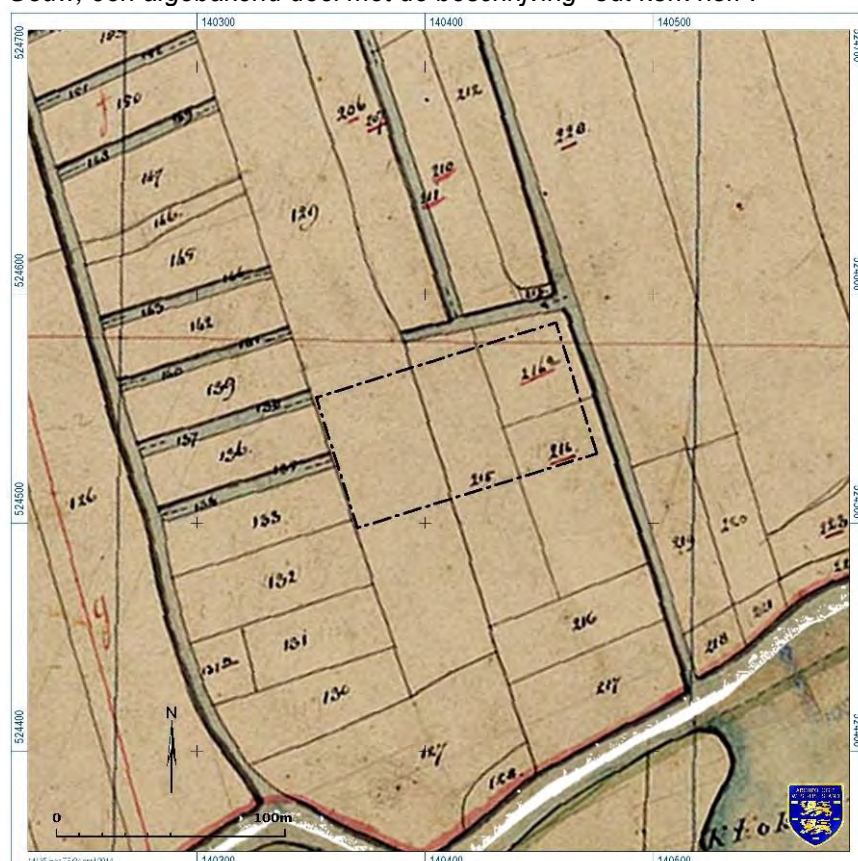
Toch valt hier mogelijk wel eerdere bewoning te verwachten. De Oude Gouw ten zuiden van het perceel is een middeleeuws ontginningslint (de paarse lijn op afb. 5). Op de kaart van Johannes Dou (1651-1654) is net ten zuiden van de onderzoekslocatie een gebied met een stippellijn afgebakend (afb. 7). Hierbij staat geschreven "out kerck hoff". Het is dus waarschijnlijk dat op deze locatie een kerk stond. Het is onbekend in hoeverre men rondom de Oude Gouw woonde, maar eventuele bewoning kan vooral rondom de kerk worden verwacht. Het is dus mogelijk dat dichtbij het plangebied werd gewoond in de Middeleeuwen. Op de kadastrale minuutplan uit 1826 is de oorspronkelijke percelering goed te zien, die door de ruilverkaveling is uitgewist.

**Archeologie West-Friesland, Nieuwe Steen 1, 1625 HV Hoorn,
Postbus 603, 1620 AR Hoorn**

Bereikbaar: Carla Soonius: 06252-72867 / c.soonius@hoorn.nl
Michiel Bartels: 06304-68593 / m.bartels@hoorn.nl
www.archeologiewestfriesland.nl

Afb. 7. Een uitsnede van de kaart van Johannes Dou uit 1651-1654 laat in de buurt van het plangebied geen bewoning zien. Wel staat net ten zuiden van het plangebied, direct aan de Oude Gouw, een afgebakend deel met de beschrijving "out kerk hoff".

Afb. 8. Op de kadastrale minuutkaart uit 1826 is binnen het plangebied geen bewoning zichtbaar.

**Archeologie West-Friesland, Nieuwe Steen 1, 1625 HV Hoorn,
Postbus 603, 1620 AR Hoorn**

Bereikbaar: Carla Soonius: 06252-72867 / c.soonius@hoorn.nl
Michiel Bartels: 06304-68593 / m.bartels@hoorn.nl
www.archeologiewestfriesland.nl

Conclusie en advies

Voor het plangebied geldt een middelhoge tot hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd en een lage tot hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen.

De geplande nieuwbouw van schuurkassen heeft een omvang van ca. 6.500 m².

De omvang van de voorgenomen ingreep ligt daarmee boven de 500m². Op 30 april is het definitieve funderingsplan aangeleverd. De met de aanleg van deze kas beoogde geringe bodemroering zorgt ervoor dat het bodemarchief niet onevenredig geschaad wordt. De eventueel aanwezige archeologische resten kunnen in de bodem behouden blijven.

Indien het funderingsplan zo wordt uitgevoerd is nader archeologisch onderzoek in het kader van de Archeologische Monumentenzorg niet noodzakelijk.

Het plangebied is vrijgesteld van archeologisch onderzoek. Ten behoeve van het doen van waarnemingen dient wel in de omgevingsvergunning te worden opgenomen dat Archeologie West-Friesland toekomstige graafwerkzaamheden wil monitoren.

Voor het monitoren van de graafwerkzaamheden worden geen kosten in rekening gebracht en dit zal niet tot vertraging leiden. Vondstmateriaal dat bij het uitvoeren van het werk wordt aangetroffen is (conform de Monumentenwet) eigendom van de Provincie Noord-Holland en zal door Archeologie West-Friesland worden aangeleverd aan het Provinciaal Depot van Bodenvondsten te Wormer.

Het is van belang dat Archeologie West-Friesland minstens een week van tevoren wordt geïnformeerd over de start van de werkzaamheden (Aad Weel: tel. 06-52824909, Carla Soonius: tel. 06-25272867).

Literatuur

ARCHIS II

Boer, G.H. de & S. Molenaar, 2006. West-Friesland Oost, provincie Noord-Holland: een archeologische verwachtingskaart. *RAAP-rapport* 1290. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.

DLV Glas en Energie, 2014. tek 20.11 kastek fundering 3004141

Ente, P.J., 1963. Een bodemkartering van het tuinbouwcentrum 'De Streek'. *De bodemkartering van Nederland*, deel XXI. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Grontmij, 1976. RVK 'Het Grootslag' Blok 76 Blad V. Bestek II, Dienst 1976. Ingrepkaart. Tekeningnummer NH6 60278-36 (augustus 1976).

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier/Westfries Archief. Noorderkwartier perfect gemeten. Kaarten van Noorderkwartier en West-Friesland in de 17de eeuw (cd-rom).

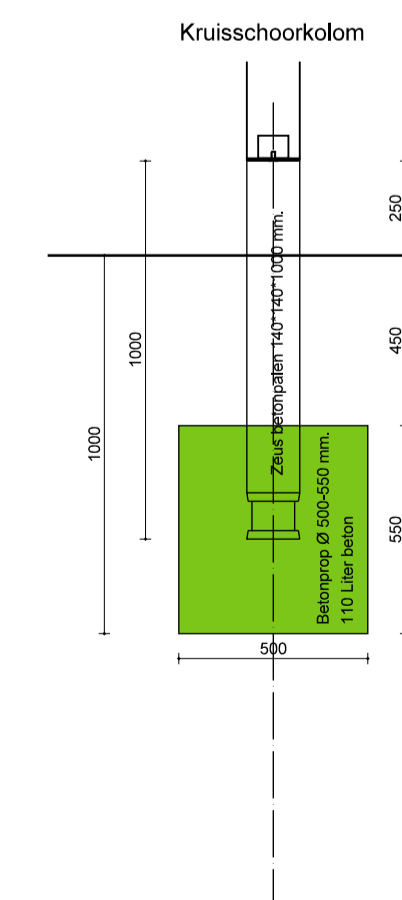
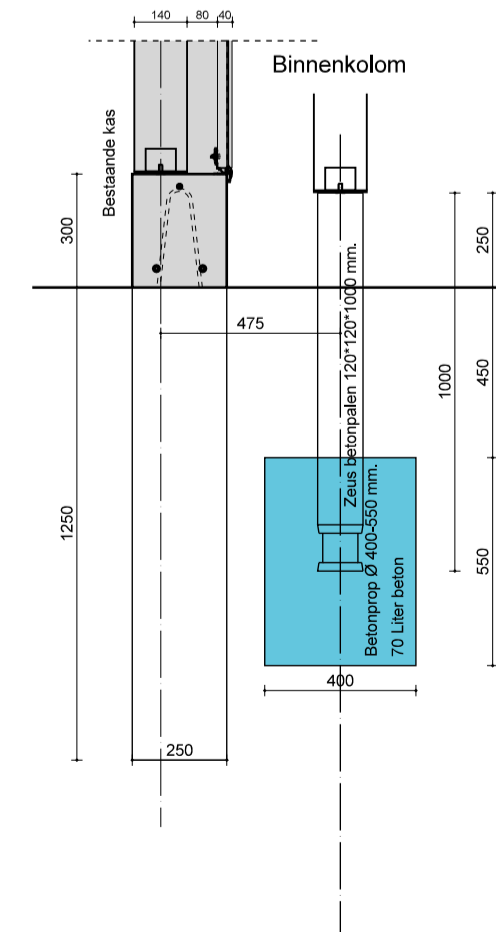
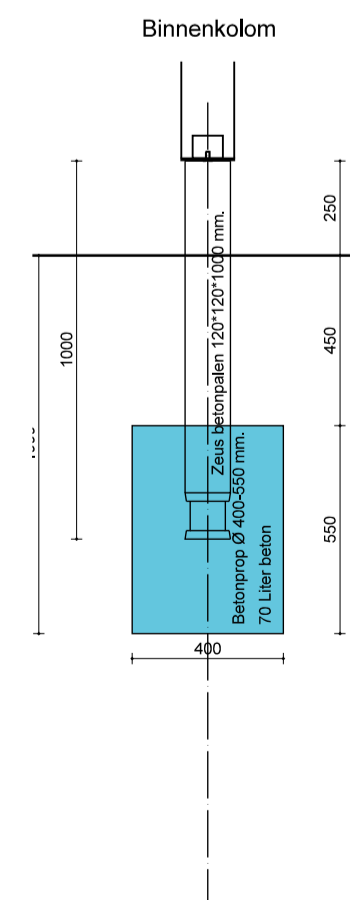
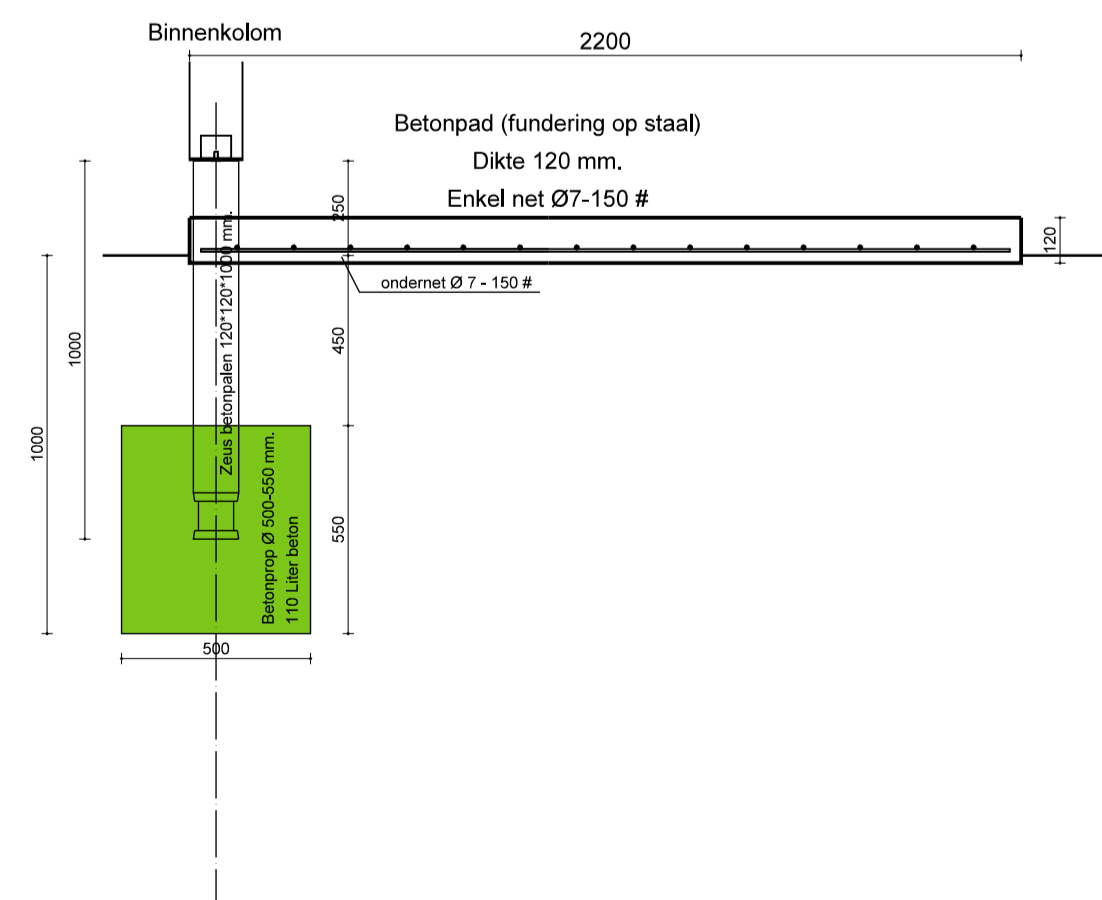
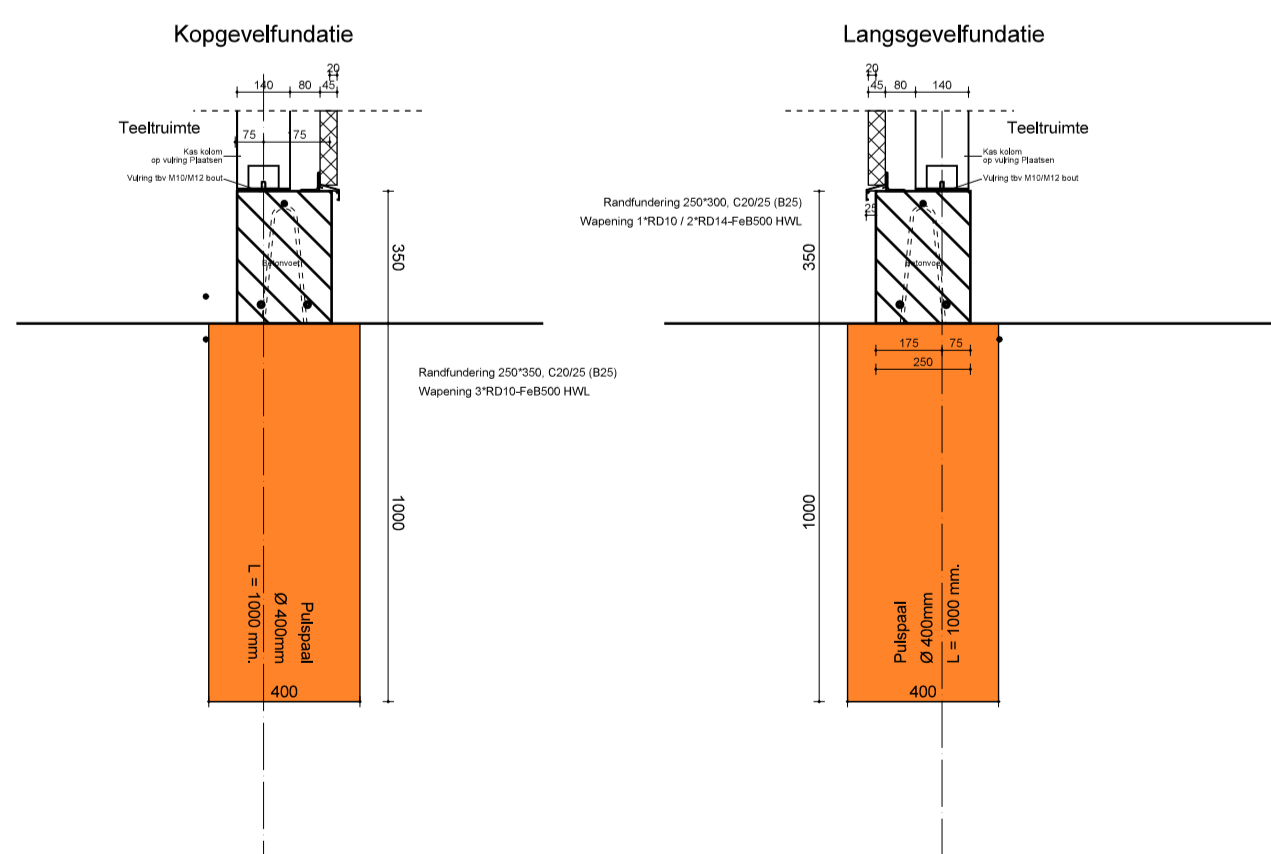
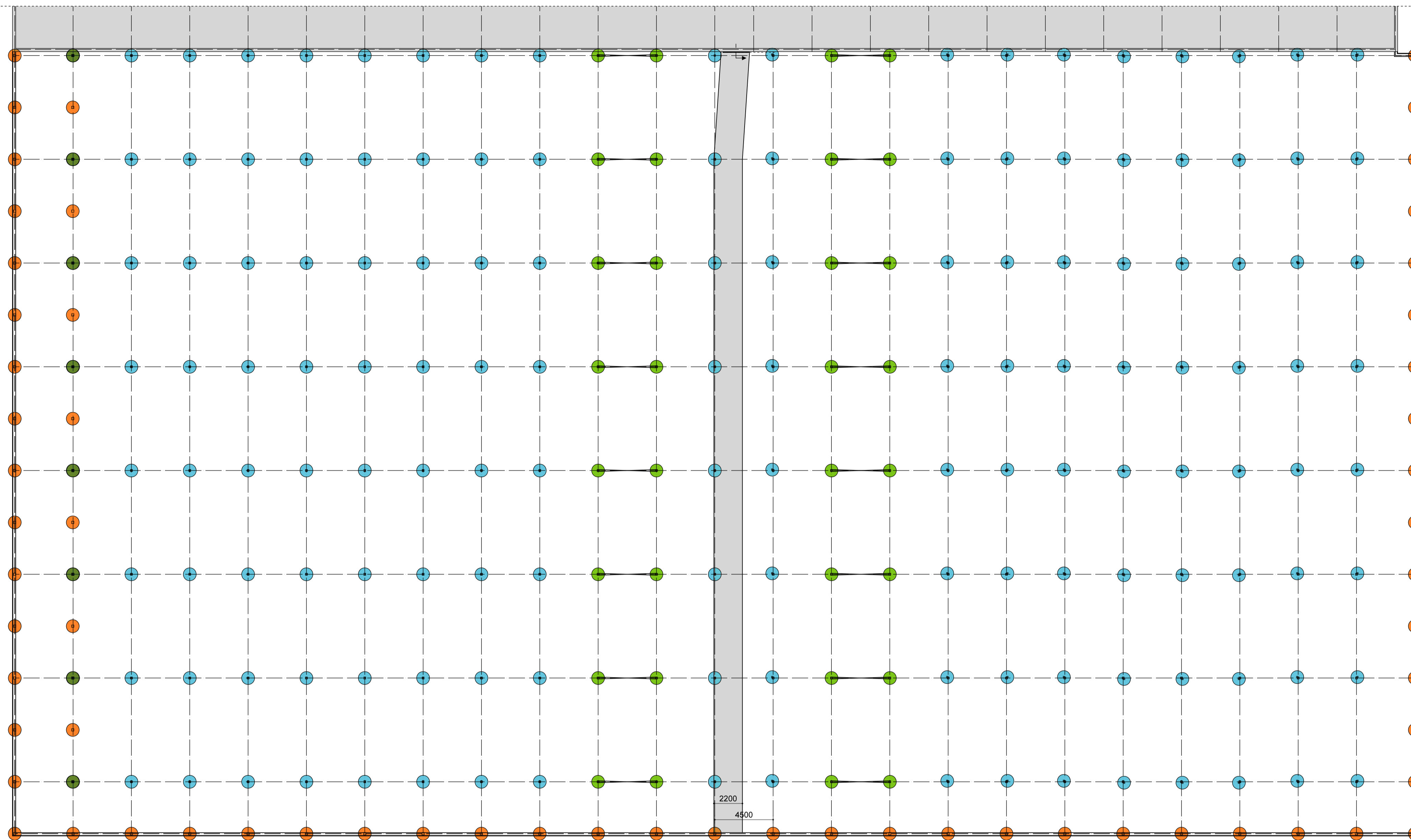
Kadastrale Minuutplan 1826, Kaartblad Hoogkarspel, sectie B, genaamd De Noord, een blad (www.watwaswaar.nl).

Kadastrale Minuutplan 1826, Kaartblad Hoogkarspel, sectie C, genaamd Hoogcarspel, een blad (www.watwaswaar.nl).

Rho Adviseurs B.V., 2014. Wijzigingsplan Wervershoof - Veenakkers 37 (concept: 03-04-2014).

**Archeologie West-Friesland, Nieuwe Steen 1, 1625 HV Hoorn,
Postbus 603, 1620 AR Hoorn**

Principe funderingsgegevens:

- Pulspaal Ø400, L 1000 mm.
- Zeus betonpalen 120*120*1000 mm.
Betonprop Ø 400-550 mm.
70 Liter beton
- Zeus betonpalen 140*140*1000 mm.
Betonprop Ø 500-550 mm.
110 Liter beton

Exacte afmeting van Kasfunderatie en Poeren volgens nader in te dienen Castaberekening.

DLV Glas & Energie

benaming : Principe fundering Aanvraag omgevingsvergunning activiteit 'bouw' schuurkas.	Schaal : 1:200/20 Formaat : A-1
Opdrachtgever : Maatschap Stap Veenackers 37 1693 NR Wervershoof Tel. nr. : 0228-564831 Fax nr. : Mob. nr. : 06 - 13 78 00 73	Datum : 25.03.14
DLV Glas en Energie BV Postbus 263 2670 AH NAALDWIJK Tel. nr. : 0174 - 282 842 Fax nr. : 0174 - 282 800 E-Mail : INFO@DLVGE.NL	Wijzigingen : A.30.04.14 E I B F J C G K D H L
Lokatie : Veenackers 37 1693 NR Wervershoof	Werk Nr. Blad : 13-0060-5107 20.11
Projectleider Mevr. S. Hazenbroek Tel. nr. : (+31) 06-26548023	